

Vzpomínka na Slávka Hubálka

(zemřel 12. března 2013)

Ani nevím, kdy jsem se se Slávkem seznámil. Bylo to asi někdy v sedmdesátých letech, nejspíš na nějaké psychoterapeutické konferenci nebo na výcvikovém setkání. Co však vím spolehlivě, že slyšet jsme na sebe začali ihned. Naše původně profesní vztahy se velmi rychle změnily v osobní. S potěšením jsme se setkávali, naslouchali jeden druhému a společně vnímali jiné. Naše psychoterapeutická cesta byla podobná; nebyli jsme sice v jedné výcvikové komunitě, nicméně odborně jsme dozrávali v excelentní atmosféře SUR. Slávek nepatřil nikdy k urputným psychoterapeutům, jeho prožitky byly autentické, neměl nikdy potřebu přehánět jejich expresi. Charakterizoval ho především nadhled a humor.

V polovině osmdesátých let nám náš košický kolega nabídl, abychom spolu s Karlem Balcarem, Honzou Kožnarem a občas i Standou Kratochvílem připravili prázdninový intenzivní týdenní výcvik pro pracovníky slovenských manželských poraden. Moc se nám nechtělo (času bylo málo), nicméně nás „utáhl“ na tom, že si můžeme vzít s sebou rodiny; chlapi budou přednášet a vést výcviky a manželky s dětmi budou mít prázdniny. Tomu přizpůsobil i výběr lokalit - dostali jsme se tak do míst, o jejichž existenci jsme dosud neměli povědomí. Většina kolegů přijela s dětmi bez manželek, které byly pracovně vytížené, a moje žena, tehdy na mateřské dovolené, tak vedla malou prázdninovou školku. A tak došlo i k tomu, že jsme se sprátelili v rodinách; děti se chovaly naprosto spontánně, takže by nikdo nehádal profesi jejich otců. Pro velký úspěch jsme si to zopakovali minimálně pětkrát.

Naše kontakty s Natašou a se Slávkem přinášely mnohonásobnou radost z úspěchů všech dětí a rodinné kamarádství bylo možná o to silnější, že jsme žili v různých městech. Vidali jsme se o prázdninách, párkrát v roce jsme se vzájemně navštěvovali, i několik Silvestrů bylo společných. Rád vzpomínám např. na privátní návštěvu vily Tugendhat, na Silvestra na farmě v Olšanech, na novoroční prohlídku zámku v Lysicích, na návštěvy ateliérů, ať již to byl sklář Valér Kováč v Moravském Krasu nebo restaurátorka obrazů či gotického dřevěného oltáře Zlata Dobošová na Levém Hradci.

Vybavuje se mi spousta zážitků a historek ze společných setkání: na východním Slovensku v Medzilaborcích jsme obě rodiny i s dětmi navštívili muzeum Andy Warhola. V poledním vedru jsme potřebovali uhasit žízeň. Před panelákovým hotelem nás zastavil zřízenec s dotazem, co chceme v hotelu dělat. „Napít se,“ říkal Slávek, „Napít se a najíst,“ dodal jsem já. Muž si nás prohlédl a sdělil, že já a moje rodina můžeme, Slávek s dětmi ne. Důvodem byly „krátké nohavice“, které jsme oba měli. Na Slávkův dotaz, proč my ano a oni ne, odvětil, že jíst se musí, ale pít ne. A oni jsou slušný hotel dbající na oblečení hostů. Odešli jsme všichni a Slávek to shrnul: „No, tak vidíte, to je aspoň úcta ke slavnému malíři – žádné krat'asy. To by dovolili leda v jakémsi New Yorku“.

Když jsme jednou byli s ženou u Hubálků a běžely večerní zprávy České televize, kolem půl osmé Slávek vzal televizní ovladač a se slovy: „A nyní to přepneme na ty chytré zprávy,“ přepnul na jeden nejmenovaný komerční program. Od té doby se tento výraz tak ujal, že ho u nás doma používáme dodnes. Takový byl stále.

Záměrně se vyhýbám úvahám o jeho profesních kvalitách a aktivitách. Neodpustím si ale jednu poznámku, týkající se jeho vystupování v médiích. Ta velmi často žádají psychology o komentář k nejrůznějším situacím, lidem a faktům. Většina z nich se uchyluje k obecným a nicneřekajícím frázím, aniž by sdělili jakýkoli svůj osobní názor. „Mnoho povolanych, málo vyvolených“ – Slávek byl vždy ve svých odpovědích věcný, adresný, přesně formuloval svůj názor, a to se týkalo nejen odborné problematiky, ale i politiky a jejích představitelů. V tom byl jedinečný a nedovedu si představit, kdo by jej mohl nahradit.

Šok, spojený s jeho neočekávaným odchodem v plné síle, za čas odezněl, ale Slávek tady dál bude s námi, kteří jsme ho měli – a budeme vždycky mít - rádi.

12. března uplynulo pět let od úmrtí PhDr. Slavomíla Hubálka. Vzpomínka, jejímž autorem je jeho přítel, psycholog prof. Mojmír Svoboda, vznikla před pěti lety, v době, kdy Slávek zemřel.

Odborná literatura

Martin Jarolínek. JÁ BLÁZNÍM S VÁMI.
(Praha, Galén, 171 s.)

Kniha známého psychiatra přibližuje čtenáři schizofrenní onemocnění a činí tak ojedinělým způsobem. Martin Jarolínek, jenž jako druhý český odborník (po psycholožce Evě Syřišťové) zasvětil svůj odborný život schizofrenikům, je pro to osobou nejvůlejší. Svoji tematiku popisuje čtivým a poutavým způsobem, který je přístupný i neoborníkům.

Když jsem v 80. letech ještě působila jako klinická psycholožka v psychiatrické ambulanci, bylo jméno tehdy ještě mladého lékaře vyslovováno v psychiatrických kruzích s úctou a jeho projekt Denního psychoterapeutického sanatoria Ondřejov byl kolegy obdivován. Po uvolnění poměrů stál ještě u založení Fokusu, RIAPSu, Café na půli cesty a dalších projektů. Dlouhodobě se zasazuje za reformu psychiatrické péče.